

[Holger Andersen.]

har været Tilfældet. Derfor vil vi ikke kunne medvirke til dette Forslags Gennemførelse.

Jeg havde tænkt mig ogsaa at gøre nogle Bemærkninger vedrørende det samme Spørgsmaal, som blev omtalt af det ærede 5te Medlem for 4de Kreds, om Udlændinges Værnepligt her i Landet, et Spørgsmaal, der er fremdraget i Professor Knud Berlins Afhandling i Juridisk Tidsskrift; men da det forekommer mig rigtigere at drøfte hele dette Spørgsmaal i det Udvalg, der, som jeg forstaa, nu vil blive nedsat, skal jeg ikke her komme nærmere ind derpaa.

Formanden: Idet jeg giver Ordet til det ærede 4de Medlem for 4de Kreds, vil jeg tillade mig at gøre opmærksom paa, at hvis ikke kommende Talere fatter sig nogenlunde kort med Hensyn til dette stærkt gennemdebatterede Emne, vil det blive nødvendigt at holde Aftenmøde.

Veistrup: Naar man ser ud over Salen og ser op paa Tilhørerpladserne, kan man ikke med Rette paastaa, at dette Spørgsmaal fremkalder nogen stor Interesse hverken hos ærede Medlemmer af dette høje Ting eller andre. I øvrigt tror jeg ikke, jeg forbinder noget nyttigt Formaal med at holde en stor Tale eller fundere i højere Grad over Forhold, som ligger langt ude i Periferien, set i Forhold til de Forslag, der her er til Behandling. Men jeg nødes alligevel til, som Ordfører for mit Parti, at fremsætte nogle Bemærkninger til Fordel for de Forslag, der er forelagt af den højtærede Forsvarsminister.

Vi har gennem Aarene ikke saa sjældent haft Lejlighed til at beskæftige os med Spørgsmaalet om vort militære Beredskab, og altid har dette Spørgsmaal sat de politiske Lidenskaber stærkt i Bevægelse. Det har ogsaa været Tilfældet ved denne Lejlighed, saa meget mere som der er gaaet en ganske urimelig Forhaandsagitation forud for Fremsettelsen af disse Lovforslag. Dette synes mig for øvrigt ganske naturligt i Kraft af den simple Kendsgerning, at Meningerne om de Opgaver, som skal og kan løses, er saa vidt forskellige. Fra den første Dag, da Det radikale Venstre traadte ind i Arbejdet som politisk Parti og formede sit Program, var vi, hvad Magtopgaver angik, klar over, at disse var stærkt begrænsede. Hele vort Lands Struktur, splittet som det er i en Mængde større eller mindre Landsdele, med en uforholdsmæssig stor Kyststrækning, med andre Ord,

vore geografiske Forhold, vor Faatallighed i Henseende til Menneskemateriale og vore økonomiske Forhold, alt dette sammenlagt og taget i Betragtning gjorde os klar over, at krigsmæssige Opgaver maatte vi ikke tage med i vore Overvejelser. Det var derfor ikke en løs eller flygtig henkastet Tanke, men derimod selve Forholdenes Magt, som dikterede os vor Stilling, en Stilling, der fandt Udtryk i den bekendte Sætning om en Grænse- og en Søpolitivagt. Vi var klar over, at vi havde Opgaver at løse, men vi maatte ogsaa være klar over, at der kunde melde sig Opgaver af krigsmæssig Karakter, som vi ikke var i Stand til at løse, med andre Ord: Den Sten, vi ikke kunde løfte, vilde vi lade ligge.

Hvad den politiske Side af Spørgsmaalet angaar, har man fra enkelte Sider krævet denne Sag løftet ud af den partipolitiske Strid, idet man har sagt, det var en Sag, der burde hæves over Partipolitikken. Personlig har jeg aldrig forstaaet denne Tale. Dette Spørgsmaal har altid, saa længe jeg har haft med Politik at gøre, været et politisk Spørgsmaal, ja, endogsaa i den Grad, at det næsten har været partidannende her i Landet. Og hvad forstaa man ved dette: at hæve Sagen op over Partierne? Jeg forstaa det saadan, at man i Virkeligheden siger til os: Aflever jeres egne Standpunkter og antag Modpartens, saa er der ingen Grænse for den Afgørelse, vi vil nære for jer. Ja, det var naturligvis en Udvej, men ikke en Udvej, som mit Parti vil antage. Vi ønsker at bevare den Linie, vi har kæmpet for som politisk Parti, fordi vi tror, at disse Tanker er de rigtige, rigtige i den Forstand, at det er dem, der baader vort Land og vort Folk bedst.

Naar jeg siger dette, manifesterer jeg herved en Opfattelse diametralt modsat den, det ærede 2det Medlem for 2den Kreds (Holger Andersen) nærer. Jeg tror ikke paa en stærk Oprustnings Velsignelse eller Nytte, hverken indadtil eller udadtil, saa vist som vore militære Evner er saa stærkt begrænsede, som de er. Derfor beklager jeg, at man, først og fremmest fra konservativ Side, men ogsaa i nogen Grad fra Venstres Side, er gaaet ind for en stærk Oprustning, og jeg tror at turde sige, at en saadan Oprustning, som synes mig saglig urimelig, ogsaa vil være imod den almindelige Befolknings Tankegang og hele politiske Indstilling. Jeg finder det mærkeligt, at man ikke i saa Henseende vil tage Lære af Historiens Dom, saadan som den har formet sig igennem Tiderne dette Spørgsmaal vedrørende. Dette skal jeg